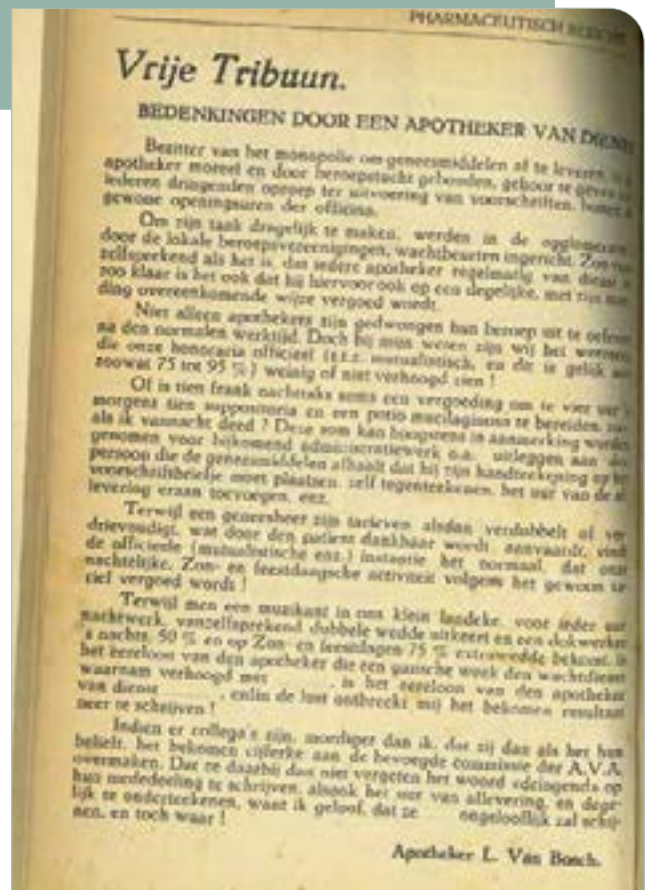

Rol van de apotheker door de jaren heen

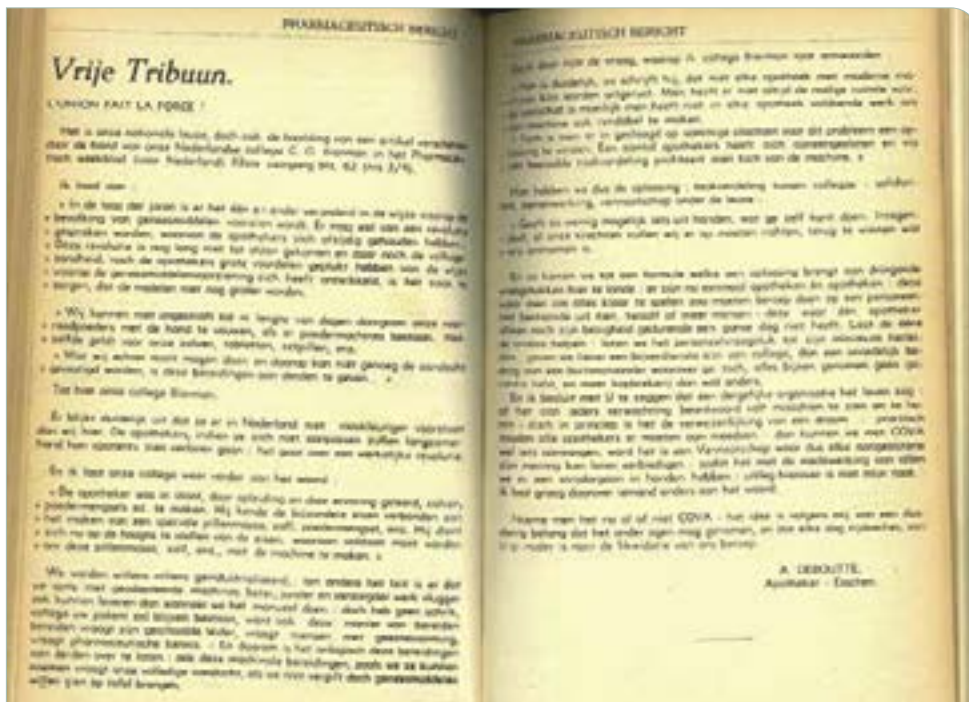
Het Antwerps Farmaceutisch Tijdschrift bestaat in 2022 100 jaar en dat zal je geweten hebben. In het eerste AFT van dit jaar was er al een uitgebreid dossier over de eeuweling (p. 8-13), maar voor deze bijzondere verjaardag wilden we iets extra. KAVA-collega en jongste AFT-redactieraadslid Ruben Van Wemmel keek enkele oude nummers in rond de 25^e, 50^e en 75^e jaargang, merkte opvallende parallellen en ook wel verschillen met het apothekersberoep anno 2022. Dat is meteen ook de insteek van deze artikelreeks: de persoonlijke en hedendaagse blik van een jonge apotheker op dat rijke, interessante en soms confronterende verleden. Steeds vanuit een specifiek thema. En zo valt de geschiedenis van het AFT mooi samen met de evolutie die de apotheker en KAVA als vereniging en dienstenleverancier doormaakt. Ruben gaat terug in de tijd en brengt memorabele gebeurtenissen, neergepend in de verschillende AFT's van de afgelopen 100 jaar, terug tot leven. Ditmaal werpt hij een terugblik op de rol van de apotheker door de jaren heen.

Dat de apotheker, als één van de oudere beroepen die nog bestaan, al die jaren een cruciale rol heeft vervuld in de gezondheidszorg, staat als een paal boven water. Toch moeten we toegeven dat de rol die een apotheker vervult doorheen de jaren een grote evolutie heeft gekend. Ook bij het uitpluizen van de geschiedenis van het AFT, wordt deze evolutie – of mogen we het vooruitgang noemen – onmiddellijk duidelijk.

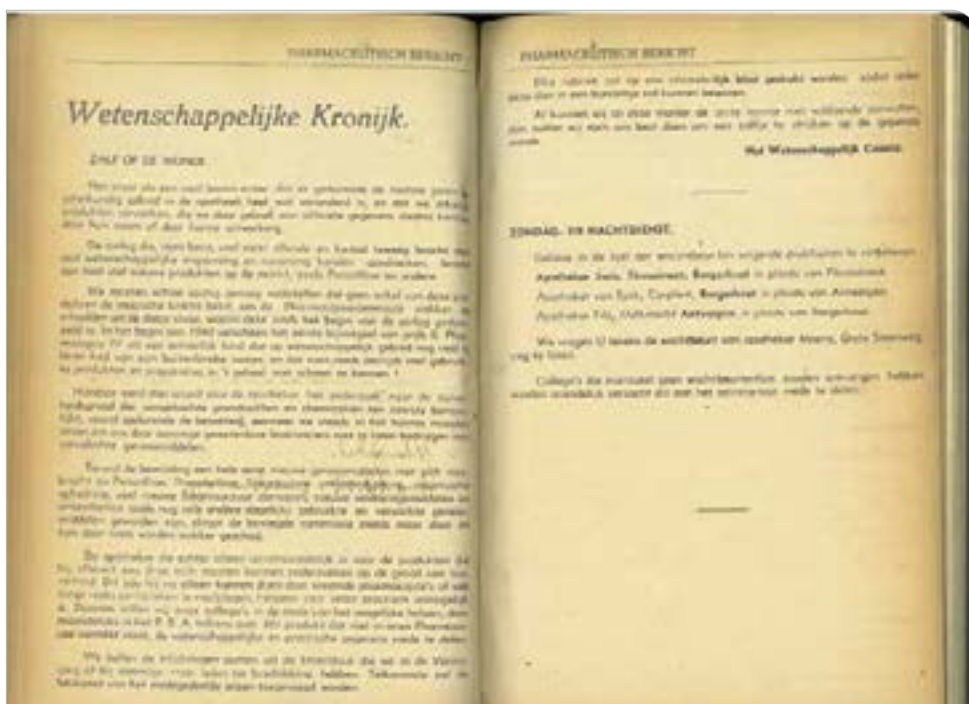
Er zijn natuurlijk ook een aantal vaste waarden binnen de functie van apotheker. Zo dient hij of zij, als deskundige op gebied van geneesmiddelen, te allen tijde de patiënt bij te staan. Het resultaat is dan ook dat er dag- en nachtwachten moeten worden gedaan om de permanente dienstverlening aan patiënten te kunnen verzekeren. Wat echter wel opvalt, is dat er hier nog een andere 'onverwachte' vaste waarde naar voren komt: de lage wachtvergoeding. Ook vroeger gaven apothekers in het AFT aan dat deze vergoedingen niet compenseerden voor hun geïnvesteerde tijd: 'Of is tien frank nachttaks soms een vergoeding om te vier uur 's morgens tien suppositoria en een potio mucilaginoso te bereiden, zoals ik vannacht deed?'.
Apotheker L. Van Bosch.

Het hoofddoel van de apotheker blijft dan wel hetzelfde, namelijk als deskundige geneesmiddelen afleveren aan de patiënt, toch is er ook een enorme evolutie in de rol van de apotheker waar te nemen. Zo stond de apotheker vroeger voornamelijk bekend als bereider, waarbij manuele handelingen (bijvoorbeeld voorraadpoeders met de hand vouwen) bij magistrale bereidingen een groot onderdeel van de dagelijkse taken uitmaakten. In het AFT werd de apotheker echter gewaarschuwd dat er met de tijd veel veranderde in de wijze waarop de bevolking van geneesmiddelen voorzien werd. De industrialisering van magistrale bereidingen was een dreiging die loerde om de hoek, waarbij de apotheker moest vechten om zijn 'patent' niet te verliezen. Uiteindelijk werd er dan ook deels meegegaan in deze industrialisering in de apotheek, met als belangrijke voorwaarde dat de apotheker nog steeds als geschoolde leider toekeek op de correctheid van de innovatieve manier van bereiden met behulp van machines.

Ondanks de vooruitgang in manier van bereiden was het toch ook verrassend om te moeten lezen dat apothekers vroeger zelf de zuiverheid van gebruikte grondstoffen moesten onderzoeken. Dit werd na de Tweede Wereldoorlog bemoeilijkt door een blijkbaar 'slapende' Farmacopee commissie die, na in 1940 'een achterlijk kind te hebben gebarbaard dat op wetenschappelijk gebied nog veel te leren had van zijn buitenlandse zusjes', sinds het begin van de oorlog niet meer gewekt kon worden.

Wanneer we deze toekomstvisie gaan vergelijken met waar de apotheker vandaag de dag staat in het zorglandschap, kunnen we jammer genoeg alleen maar concluderen dat er nog wel wat werk op de plank ligt. Toch merken we meer en meer op dat we als apotheker vandaag de dag het verschil kunnen maken door volop in te zetten op dit farmaceutische zorg aspect in de apotheek. Het is dan ook zeer fijn om hierbij de nodige steun vanuit de beroepsvereniging te ervaren via bijvoorbeeld een uitgebreid pakket aan praktijkgerichte opleidingen. Zo zijn we als apotheker telkens mee met de recentste ontwikkelingen in het zorglandschap. Ook via naslagwerken (bv. Farmacompodium) die ons kunnen bijstaan als handige bronnen binnen de apotheek worden we volop ondersteund vandaag de dag en wie weet wat KAVA de komende jaren nog in petto heeft voor zijn apothekers ...

Apr. Ruben Van Wemmel
Projectcoördinator BOD

Meer foto's op kava.be/aft100

Meer over 100 jaar AFT?

- AFT 1 100 jaar AFT (p. 8-13)
- AFT 2 Verenigingsleven door de jaren heen (p.27-29)
- AFT 3 Belangenbehartiging door de jaren heen (p. 23-26)
- AFT 4 Rol van de apotheker door de jaren heen
- AFT 5 Wetenschappelijke benadering door de jaren heen

